

Stockholm den 14 maj 2024

R-2024/0377

Till Finansdepartementet

Fi2024/00366

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 14 februari 2024 beretts tillfälle att yttra sig över promemorian En ny reglering om marknader för kryptotillgångar.

Sammanfattning

Advokatsamfundet har i huvudsak ingen erinran mot de förslag som lämnas i promemorian, främst eftersom förslagen kompletterar antagandet av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar (Mica-förordningen) och EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar (TFR-förordningen), vilka äger direkt tillämplighet i Sverige.

Advokatsamfundet framhåller dock följande synpunkter.

Synpunkter

Allmänt

Advokatsamfundet konstaterar att förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar i stora delar innehåller regleringar som liknar eller är identiska med de bestämmelser som reglerar annan tillståndspliktig finansiell verksamhet än den nu aktuella. Det skapar ett homogent regelverk för den finansiella marknaden vilket innebär förutsebarhet och rättssäkerhet vid tillämpningen.

Ingripande mot styrelsemedlem eller verkställande direktör

I 3 kap. 5 § förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar anges att om ett företag som omfattas av Mica-förordningen har åsidosatt sina skyldigheter enligt 1 § första stycket får Finansinspektionen ingripa mot den som ingår i dess styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem. Ingripande sker genom en eller båda av följande sanktioner:

1. att den fysiska personen under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem i ett företag som omfattas av EU-förordningen, eller
2. sanktionsavgift.

Advokatsamfundet anser att sanktionen i punkten 1 bör omfatta samtliga finansiella företag under Finansinspektionens tillsyn. Om företag som omfattas av Mica-förordningen har åsidosatt sina skyldigheter enligt 3 kap. 1 § bör styrelseledamot, VD eller suppleant inte tillåtas inneha dessa roller i andra företag under Finansinspektionens tillsyn. 3 kap. 1 § tar alltså sikte på bestämmelser som reglerar företag som omfattas av endast Mica-förordningen men det finns en risk att förtroendet för det finansiella systemet skadas om en sådan person, vid åsidosättande av ovan nämnda skyldigheter, kan inneha nämnda roller i andra typer av finansiella företag.

Förbud mot handel med kryptotillgångar för egen räkning

I 3 kap. 6 § b) förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar anges att Finansinspektionen under vissa omständigheter får ingripa mot en fysisk person vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 i Mica-förordningen bland annat genom att utfärda förbud mot att den fysiska personen under högst tio år eller, vid upprepade överträdelser, för längre tid än tio år inte får handla med kryptotillgångar för egen räkning.

Advokatsamfundet vill här framhäva att det måste finnas en tillförlitlig mekanism för hur kontroller sker av att den fysiska personen inte handlar med kryptotillgångar. Detta särskilt med beaktande av att kryptohandel är global och kan ske utan innehav av svenskt bankkonto samt i många fall anonymt, vilket innebär att kontroller av sådan handel kan försvåras. Vidare är det inte klarlagt vilka sanktioner som kan utfärdas för

det fall den fysiska personen bryter mot sådant handelsförbud samt vilken myndighet/domstol som beslutar om sådana sanktioner.

Värdepappersbolag och tillhandahållande av kryptotillgångstjänster

Enligt artikel 60.3 i Mica-förordningen får ett värdepappersföretag under vissa i förordningen angivna villkor tillhandahålla kryptotillgångstjänster i unionen som är likvärdiga med de investeringstjänster och den investeringsverksamhet som det specifikt auktoriserats för enligt direktiv 2014/65/EU (2 kap. 1 och 2 §§ lagen om värdepappersmarknaden) om det underrättar Finansinspektionen om vissa uppgifter som anges i punkten 7. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i lagförslaget. Även om EU-förordningen har direkt effekt i Sverige och nämnda verksamhet således enligt denna tjänst, grundat på förordningen, kan erbjudas av ett värdepappersföretag bör det i rättssäkerhetsyfte innan lagförslaget antas övervägas att antingen

- (i) ta in en bestämmelse i lag om värdepappersmarknaden som anger rätten för ett värdepappersbolag att erbjuda kryptotillgångstjänster enligt/med hänvisning till EU-förordningen eller i vart fall
- (ii) i den fortsatta beredningen föras ett resonemang kring eller förtydliga rätten för ett värdepappersbolag att bedriva sådan verksamhet.

Ett starkt skäl för en sådan reglering och/eller förtydligande är att Finansinspektionen vid flera tillfällen sett förhållandevis strängt på vilken verksamhet som ett värdepappersbolag kan beviljas tillstånd att bedriva bl.a. enligt 2 kap. 3 § lagen om värdepappersmarknaden. Enligt artikel 60 i Mica-förordningen i övrigt får även andra finansiella företag under vissa angivna villkor tillhandahålla kryptotillgångstjänster i unionen och motsvarande överväganden bör göras i förhållande till dessa verksamheter.

Förslag till ändringar i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Advokatsamfundet konstaterar att förslaget syftar till att implementera förändringen till penningtvättsdirektivet såsom den framgår av TFR-förordningen.

Advokatsamfundet konstaterar dock att föreslagen lydelse i 18 a § i förslag till lag om ändring i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism inte till fullo följer den genom TFR-förordningen tillagda artikel 19 a i penningtvättsdirektivet.

TFR-förordningen äger direkt tillämplighet i Sverige varvid Advokatsamfundet anser att 18 a § i förslag till lag om ändring i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, i sin nuvarande lydelse, riskerar att skapa osäkerhet i tillämpningen kring vilka krav som ställs på en leverantör av kryptotillgångstjänster.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander